

The diversity of crustose lichen with lirellate apothecia in mangrove forest, Samut Songkhram Province

ความหลากหลายของไลเคนครัสโตสที่สร้างแอโพทีเซียรูปลายเส้น (lirellate apothecia)

ในป่าชายเลนจังหวัดสมุทรสงคราม

Vasun Poengsungnoen*, Suthattra Siringamram, Patchara Mongkolsuk and Kawinnat Buaruang

วสันต์ เพ็งสูงเนิน*, สุธัตตรา ศิริงามรัมย์, พชร มงคลสุข และ กวินนาถ บัวเรือง

Lichen Research Unit, Department of Biology, Faculty of Science, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240, Thailand

หน่วยวิจัยไลเคน ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

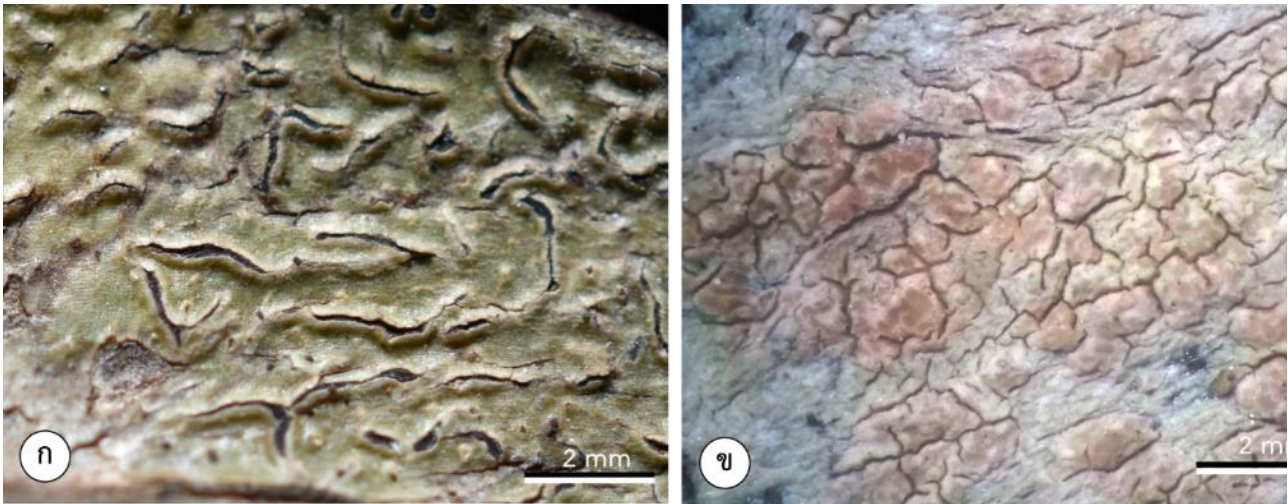
*Email: vasunpoeng@gmail.com

Lichens are symbiotic association of a mycobiont (fungi) and photobiont (green algae or cyanobacteria). This study aims to explore the diversity of crustose lichen with lirellate apothecia in mangrove forest of Samut Songkhram Province. Three hundred and nine specimens were collected from barks of mangrove phorophytes during 30 June – 1 July 2020 and identified based on morphological, anatomical and chemical characters. A total of 21 species belonging to 5 genera viz. *Arthonia*, *Diorygma*, *Dimidiographa*, *Enterographa* and *Graphis*, under 4 families viz. Arthoniaceae, Graphidaceae, Roccellaceae and Roccellographaceae, were found. Based on collected and investigated specimens, *Arthonia* cf. *catenatula*, *Enterographa pallidella*, *Dimidiographa graphidiza* were common species. In contrast, *Enterographa divergens* and *Diorygma junghuhnii* were rarely observed in this study. Among the mangrove trees, *Rhizophora apiculata* supports the highest number of 18 species of lichens, followed by *Rhizophora mucronata* and *Excoecaria agallocha* with 7 and 3 species, respectively.

ไลเคนคือสิ่งมีชีวิตที่เกิดจากการอาศัยอยู่ร่วมกันของราและสาหร่ายสีเขียวหรือไซยาโนแบคทีเรีย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความหลากหลายของไลเคนกลุ่มครัสโตส (crustose) ที่สร้างแอโพทีเซียรูปลายเส้น (lirellate apothecia) ในป่าชายเลนของจังหวัดสมุทรสงคราม โดยทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างจำนวน 309 ตัวอย่างจากเปลือกต้นไม้ในป่าชายเลนระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2563 นำมาระบุชนิดโดยอาศัยลักษณะทางสัณฐานวิทยา กายวิภาค และสารเคมี พบไลเคนทั้งหมด 21 ชนิดใน 5 สกุล ได้แก่ *Arthonia*, *Diorygma*, *Dimidiographa*, *Enterographa* และ *Graphis* จาก 4 วงศ์ คือ Arthoniaceae, Graphidaceae, Roccellaceae และ Roccellographaceae จากจำนวนตัวอย่างที่เก็บนำมาศึกษาพบว่า *Arthonia* cf. *catenatula*, *Enterographa pallidella* และ *Dimidiographa graphidiza* เป็นไลเคนชนิดที่พบได้บ่อย ในขณะที่ *Enterographa divergens* และ *Diorygma junghuhnii* เป็นไลเคนชนิดหายาก ในจำนวนพืชป่าชายเลนทั้งหมดที่ได้ทำการศึกษา พบไลเคนเกาะอาศัยบนต้นโกงกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculata*) สูงสุด 18 ชนิด รองลงมาคือโกงกางใบใหญ่ (*Rhizophora mucronata*) และตาตุ่มทะเล (*Excoecaria agallocha*) พบ 7 และ 3 ชนิด ตามลำดับ

Keywords: Biodiversity | Lichen communities | Lichenized fungi | Morphology | Systematics

คำสำคัญ: ความหลากหลายทางชีวภาพ | ชุมชีพไลเคน | ราก่อให้เกิดไลเคน | สัณฐานวิทยา | ชีวสัทศาสตร์

ไลเคนที่พบได้บ่อยในป่าชายเลนจังหวัดสมุทรสงคราม (ก) *Dimidiographa graphidiza* และ (ข) *Enterographa pallidella*